

Den Haag

Co Engberts

Wethouder van Volkshuisvesting, Welzijn,
Wijken en Zuidwest

dienst: dienstcode

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de commissie Samenleving

Ons kenmerk

DPZ/10988468

RIS324178

Contactpersoon

Ilse Zijlstra

Dienst

Dienst Publiekszaken

Afdeling

DPZ Bureau SeW

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

ilse.zijlstra@denhaag.nl

Datum

16 december 2025

Onderwerp

Stand van zaken actieplan bewonersorganisaties december 2025

Geachte voorzitter,

Voor de zomer heeft u het Actieplan verbeteren samenwerking bewonersorganisaties en gemeente ([RIS322962](#)) ontvangen. Hierin worden vijf actielijnen beschreven ter verbetering van de communicatie en samenwerking tussen bewonersorganisaties en de gemeente. Deze actielijnen zijn gebaseerd op het evaluatierapport ([RIS320063](#)) uit 2024. Er wordt sinds de zomer hard gewerkt aan de verschillende acties. Omdat u op 8 januari het actieplan bewonersorganisaties heeft geagendeerd, stuur ik u een update met de relevante voortgang en de aanvullende acties die zijn gerealiseerd.

In deze update leest u over de nieuwe subsidieregeling, de ontvangen reactie van de kerngroep bewonersorganisaties op het actieplan en de voortgang per actielijn.

Reactie brief bewonersorganisaties

Vanuit de inspiratiekerngroep bewonersorganisaties is op 28 september een reactie op het Actieplan gestuurd aan de raad en aan de gemeente. Onder actielijn 2 in het actieplan staat beschreven hoe deze inspiratiekerngroep is ontstaan en wat zij doen. Deze groep heeft een trekkersrol op zich genomen vanuit de bewonersorganisaties. In hun reactie op het actieplan geven zij aan veel voorstellen te onderschrijven en geven ze punten mee ter overweging. De zorgen over communicatie bij grote projecten in de openbare ruimte, de verschillen tussen stadsdelen en hun bewonersorganisaties en het vinden van vrijwilligers die aansluiten bij de huidige vorm van bewonersorganisaties zijn bekend. Het stadsdeeloverleg bewonersorganisaties is een nieuwe vorm om juist de punten zoals communicatie over wijkoverstijgende projecten te ondervangen. Ook kunnen bewonersorganisaties hun zorgen over het overbruggen van verschillen tussen de wijken en hun bewonersorganisaties in het stadsdeel agenderen. De stadsdeeloverleggen bewonersorganisaties worden met het stadsdeel en bewonersorganisaties eind 2026 geëvalueerd.

Nieuwe subsidieregeling basissubsidie bewonersorganisaties

De afgelopen jaren werden de bewonersorganisaties gesubsidieerd op grond van de algemene subsidieverordening. Een subsidieregeling ontbrak. Dit is niet in lijn met regelgeving. Conform de wettelijke kaders is daarom een nieuwe subsidieregeling opgesteld voor de bewonersorganisaties en de aan te vragen basissubsidie.

Deze regeling is opgesteld op basis van de bestaande beleidsnota bewonersorganisaties ([RIS309456](#)). Per 18 november is de nieuwe regeling in werking getreden voor 2026 en verder ([RIS323762](#)). Voor de bewonersorganisaties betekent dit in de praktijk geen wijziging in hun werkwijze. Er kan op dezelfde wijze subsidie aangevraagd worden. Alle organisaties zijn geïnformeerd over de regeling en kunnen bij vragen terecht bij hun contactpersoon van het stadsdeel.

In het actieplan worden vijf actielijnen beschreven met diverse acties binnen elke lijn. De doelstellingen van de actielijnen worden kort herhaald onder elke actielijn. Hieronder wordt per actielijn een stand van zaken gegeven van de acties.

Actielijn 1: Samenwerking en communicatie

Het doel van deze actielijn is het verbeteren van de relatie (samenwerking en communicatie) tussen de gemeentelijke diensten/ stadsdelen en de bewonersorganisaties.

In het actieplan is de term “stadsdeeltafel bewonersorganisaties” geïntroduceerd. De term ‘stadsdeeltafel’ wordt ook gebruikt voor andere overleggen. Om verwarring te voorkomen is de naam gewijzigd naar ‘stadsdeeloeverleg bewonersorganisaties’, een naam die helder aangeeft dat het om een overlegstructuur op stadsdeelniveau gaat, waarin bewonersorganisaties centraal staan.

Eerste ervaringen stadsdeeloeverleggen bewonersorganisaties

Zes van de acht stadsdelen hebben na afgelopen zomer een stadsdeeloeverleg bewonersorganisaties georganiseerd. De andere twee stadsdelen hebben het overleg op de planning staan. In elk stadsdeel wordt minimaal twee keer per jaar overlegt, in sommige stadsdelen vaker. Een aantal stadsdelen had al een soortgelijk breed overleg met alle organisaties. Zij gaan verder met de bestaande overleggen waarbij ze in overleg met de bewonersorganisaties ideeën uit de stadsdeeloeverleggen nieuwe stijl over kunnen nemen. De stadsdelen werken toe naar een stadsdeeloeverleg waarvan bewonersorganisaties steeds meer eigenaar worden. De startpositie hierin is verschillend. De agendavoorbereiding gebeurt doorgaans door de bewonersorganisaties, soms in samenwerking met het stadsdeel, waarbij afspraken over tijdige uitvraag en verspreiding van agenda steeds belangrijker worden gevonden. Het voorzitterschap rouleert in sommige gevallen onder de bewonersorganisaties, terwijl in andere stadsdelen het stadsdeel (nog) een voorzittersrol heeft. Het vastleggen van acties en afspraken en terugkoppeling wordt wisselend opgepakt door stadsdeel of bewonersorganisaties, waarbij aandacht is voor de opvolging van actiepunten. Alle stadsdelen gaan in 2026 verder met de ontwikkeling van het stadsdeeloeverleg bewonersorganisaties. Elk stadsdeel zal het stadsdeeloeverleg bewonersorganisaties met elkaar evalueren. In deze evaluatie wordt ook de ervaren lastendruk vanuit bewonersorganisaties meegenomen.

Samenhang met interne stadsdeeltafel

Vanaf 1 januari 2026 wordt de (interne) stadsdeeltafel stapsgewijs operationeel in alle stadsdelen. Elke tafel heeft een vaste voorzitter (stadsdeeldirecteur), een secretaris (wijkmanager) en gebiedsregisseurs vanuit de diensten, aangevuld met andere relevante functionarissen. De stadsdeeltafel vormt het strategisch coördinatiepunt per stadsdeel. Hier komen kennis, projecten en beleidsvoornemens van alle diensten samen, waardoor integraliteit en samenhang ontstaan. Door vaste afstemming tussen gebiedsregisseurs, wijkmanagers en stadsdeeldirecteuren ontstaat een gedeeld beeld van wat er speelt in het stadsdeel én in de leefwereld van bewoners. Beleidsvoornemens worden zoveel mogelijk getoetst aan wat bewoners en ondernemers belangrijk vinden, zodat beleid niet alleen aansluit bij hun leefwereld, maar waar mogelijk ook wordt verrijkt met hun inzichten. Dit vergroot de legitimiteit van beleid, versterkt het vertrouwen tussen stad en stadhuis en voorkomt versnippering en ad-hoc reacties.

De (interne) stadsdeeltafel bereidt de agenda voor het stadsdeeloverleg met bewonersorganisaties voor en biedt na afloop ruimte om gezamenlijk terug te kijken op de inhoudelijk besproken onderwerpen.

Actielijn 2: Ondersteuning en kennisuitwisseling bewonersorganisaties

Het doel van deze actielijn is het verbeteren en verduidelijken van de ondersteuning die bewonersorganisaties kunnen krijgen vanuit PEP en de onderlinge kennisuitwisseling tussen bewonersorganisaties zelf

Stichting PEP Den Haag (hierna PEP) richt zich op maatschappelijke organisaties die met vrijwilligers werken, waaronder de bewonersorganisaties. PEP biedt daarbij onder meer ondersteuning om goed te kunnen functioneren. Dit doet PEP door mee te denken met organisaties, advies te geven over vraagstukken rondom het besturen van een organisatie en trainingen aan te bieden. PEP voert daarbij zelf geen praktische werkzaamheden uit voor vrijwilligersorganisaties.

PEP is twee jaar geleden gestart met een speciale pagina voor bewonersorganisaties. Deze wordt steeds verder uitgebreid. Vanaf [Bewonersorganisaties - PEP Den Haag](#) kan er nu informatie worden gevonden over:

- Ondersteuningsmogelijkheden;
- Trainingen;
- Inspiratiebijeenkomsten;
- Extra ondersteuning door bedrijven;
- Kansen (vanuit externe partijen) voor bewonersorganisaties;
- Nieuws voor bewonersorganisaties.

Door de bovengenoemde pagina wordt het aanbod vanuit PEP voor bewonersorganisaties verduidelijkt. PEP heeft al een aantal specifieke trainingen voor bewonersorganisaties kunnen regelen die aansluiten bij de behoefte van de organisatie, zoals mobiliteit en verkeer, energietransitie en wijkjournalistiek. Verder zijn de besturen van de bewonersorganisaties specifiek geattendeerd op trainingen als: communicatieve vaardigheden voor bestuursleden, leergang managen en besturen en politieke lobby. Deze trainingen worden uitgelicht op de pagina én gaan mee in de mailing vanuit de inspiratiekerngroep naar alle bewonersorganisaties.

Om de dienstverlening aan de bewonersorganisaties nog verder te verbeteren heeft PEP voor elke bewonersorganisatie een eigen adviseur toegewezen. Dit maakt het contact laagdrempelig en persoonlijker. Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 zullen deze adviseurs contact met alle organisaties hebben opgenomen om kennis te maken en hun rol toe te lichten.

Bijeenkomsten georganiseerd door inspiratiekerngroep

PEP heeft eind 2024 een enquête verstuurd onder de bewonersorganisaties om te inventariseren of er behoefte is aan inspiratiesessie(s). Hierbij is ook uitgevraagd of men hieraan wil meehelpen. Daar is een goede respons op geweest. Na twee bijeenkomsten met meerdere belangstellenden is begin 2025 een kernwerkgroep gevormd die pro-actief aan de slag is gegaan. Zij hebben in 2025 twee goed bezochte bijeenkomsten georganiseerd; op 21 mei over de omgevingsvisie en op 17 september over gebiedsgericht werken en de wijkagenda's. Deze bijeenkomsten zijn voor en door bewonersorganisaties waarbij PEP en gemeente kunnen ondersteunen wanneer nodig. De verslagen van deze bijeenkomsten zijn te lezen op de pagina voor bewonersorganisaties op de website van PEP ([Inspiratiebijeenkomsten bewonersorganisaties - PEP Den Haag](#)).

De inspiratiekerngroep heeft met PEP en de gemeente in oktober 2025 een evaluatie doorlopen over het afgelopen jaar (2025). De inspiratiekerngroep is tevreden met organisatie en opkomst van de bijeenkomsten. Ook is er vooruit gekeken naar het nieuwe jaar. De kerngroep heeft aangegeven door te willen gaan met het organiseren van bijeenkomsten. Hierbij kijken ze ook uit naar nieuwe leden voor de kerngroep, welke nu bestaat uit vier bewonersorganisaties uit drie verschillende stadsdelen. Voor komend jaar heeft de inspiratiekerngroep – op basis van een eerdere enquête onder bewonersorganisaties – nog voldoende ideeën voor volgende bijeenkomsten. Zij kunnen hierbij ondersteuning krijgen van PEP en de gemeente.

Actielijn 3: Participatie en wijkagenda's

Het doel van deze actielijn is het versterken van de betrokkenheid en de rol van bewonersorganisaties bij het ontwikkelen en uitvoeren van wijkagenda's, zowel op wijkniveau als op stadsbrede thema's. De inzet richt zich op drie sporen: het uniformeren van het format van de wijkagenda's, het verbeteren van communicatie en afstemming op wijkniveau, en het opzetten van een stedelijke klankbordgroep communicatie.

Op basis van de drie sporen volgt hieronder een terugkoppeling van de voortgang:

Spoor 1 Uniformering wijkagenda's

Vanuit het programma Wijkagenda's en Investeringsgebieden werken we aan verdere uniformering van de wijkagenda's, zowel qua inhoud als proces. Daarbij behouden we de gebiedsgerichte aanpak en passen we maatwerk toe waar nodig.

Spoor 2: Betere communicatie en afstemming op wijkniveau

Om de samenwerking met bewonersorganisaties te versterken, sluiten projectleiders in de meeste wijken inmiddels aan bij overleggen die door deze organisaties worden georganiseerd. Omdat de overlegstructuren per wijk verschillen, vraagt dit om maatwerk in frequentie en vorm van deelname. Tegelijkertijd wordt er gestreefd naar een herkenbare en uniforme afstemming per wijk binnen dit maatwerk.

Spoor 3: Stedelijke klankbordgroep communicatie wijkagenda's

Om de communicatie over wijkagenda's te verbeteren en bewonersparticipatie te verbreden, starten we begin tweede kwartaal 2026 met een stedelijke klankbordgroep communicatie. De voorbereidingen zijn gestart, waaronder het vaststellen van de opzet, het benaderen van deelnemers per stadsdeel en het voeren van voorgesprekken.

Actielijn 4: Democratisch functioneren en representativiteit

Het doel van deze actielijn is het verduidelijken van de voorwaarden van democratisch functioneren en representativiteit van bewonersorganisaties.

Om gezamenlijk met bewonersorganisaties te komen tot nieuwe, toetsbare voorwaarden van democratisch functioneren en representativiteit, is een extern bureau gevraagd dit proces te begeleiden. In oktober en november zijn er enquêtes uitgezet onder alle bewonersorganisaties, waarin werd gevraagd wat bewonersorganisaties zelf onder de begrippen democratisch functioneren en representativiteit verstaan. Daarnaast zijn ook andere georganiseerde verbanden in de wijken, zoals ontmoetingsplekken, religieuze instellingen, sportclubs en diverse georganiseerde groepen bevraagd. Gelijktijdig zijn er bewoners op straat bevraagd over bewonersorganisaties; of bewoners deze kennen, of ze de weg weten te vinden naar deze organisaties en of ze zich vertegenwoordigd voelen.

Vervolgens worden er werksessies georganiseerd met een vertegenwoordiging van bewonersorganisaties. Alle bewonersorganisaties zijn via de enquête gevraagd of zij hieraan mee willen doen. Ten slotte zal er in het eerste kwartaal van 2026 een bijeenkomst worden georganiseerd voor alle bewonersorganisaties om draagvlak te halen door de opgehaalde input te toetsen en zo nodig nog aan te scherpen of bij te stellen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het nieuw op te stellen beleid.

Actielijn 5: Nieuwe beleidsvisie bewonersorganisaties

Het doel van deze actielijn is het ontwikkelen van een nieuw beleidskader voor bewonersorganisaties en belangenbehartiging in de wijk. Het huidige beleidskader uit 2021 sluit onvoldoende aan bij de realiteit van een veranderende maatschappij. Daarom is het noodzakelijk om te komen tot een nieuw en toekomstbestendig beleidskader.

De uitkomsten van de acties uit bovenstaande actielijnen geven input voor het nieuw op te stellen beleid. De geleerde lessen uit de stadsdeeloverleggen bewonersorganisaties (actielijn 1), de uitkomsten uit de gesprekken over democratisch functioneren en representativiteit (actielijn 4), de inzichten en resultaten van het onderzoek over wijkdemocratie (initiatiefvoorstel 'Haagse wijken aan zet') en andere opgedane kennis worden meegenomen in het nieuwe beleidskader. Hier wordt in het nieuwe jaar een start mee gemaakt.

Met vriendelijke groet,
de wethouder van Volkshuisvesting, Welzijn, Wijken en Zuidwest
Co Engberts